

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Środzie Śląskiej

55-300 Środa Śląska; Plac Wolności 1
tel.: 71/ 39 60 781-789; fax: 71/ 317 44 61
e-mail: gops@srodaslaska.pl; www.srodaslaska.pl

GOPS.032/3/18

Środa Śląska, dnia 29 marca 2018 r.

**Szanowny Pan
Kazimierz Grabowiecki
Przewodniczący
Rady Miejskiej
w Środzie Śląskiej**

Sprawozdanie z realizacji zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za 2017r.

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 roku, poz.697 ze zm.), który zobowiązuje Burmistrza do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań do dnia 31 marca każdego roku.

Pieczą zastępczą

Obowiązująca od dnia 1 stycznia 2012r. ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017r. poz 697 ze zm.) reguluje kwestie związane z pomocą dziecku i rodzinie przez państwo i samorządy. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Środa Śląska na lata 2015 – 2018 został przyjęty Uchwałą Nr XII/78/15 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 30 czerwca 2015r., zgodnie z art. 176 pkt.1 w/w ustawy.

System pieczy zastępczej

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełnienia tych funkcji.

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

1. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny;

2. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- 1) pracy z rodziną;
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

3. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

I. Formy pieczy zastępczej

Pieczą zastępczą jest sprawowana w formie:

- 1) rodzinnej
- 2) instytucjonalnej

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia Sądu.

Objęcie dziecka pieczą zastępczą następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletności. Osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywająca w pieczy zastępczej rodzinnej lub instytucjonalnej może pozostać w pieczy za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej lub dyrektora placówki, nie dłużej niż do ukończenia 25 roku życia.

Osoba ta musi spełniać określone warunki:

1. kontynuuje naukę w szkole, w zakładzie kształcenia nauczycieli, na uczelni, u pracodawcy,
2. legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i kontynuuje naukę w szkole, w zakładzie kształcenia nauczycieli, na uczelni, na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia, u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

Dziecko pozbawione w części lub w całości opieki rodzicielskiej może być umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Współfinansowanie przez Gminę pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Zgodnie z art.191 ust.9 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku readaptacyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości :

- 1) **10%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) **30%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) **50%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W **2016r.** ponoszono częściową odpłatność za **18** dzieci.

W pieczy zastępczej (**stan na dzień 31.12.2017r.**) przebywało **36** dzieci w tym **4** dzieci przebywające na starych zasadach tzn. Gmina nie ponosi kosztów pobytu.

W **2017r.** ponoszono częściową odpłatność za **32** dzieci.

Procentowa odpłatność w **2016r.**

50% odpłatności za **7** dzieci

30% odpłatności za **3** dzieci

10% odpłatności za **8** dzieci

Procentowa odpłatność w **2017r.**

50% odpłatności za **9** dzieci

30% odpłatności za **5** dzieci

10% odpłatności za **18** dzieci

Częściowa odpłatność Gminy w latach 2016/2017

Instytucjonalna pieczy zastępcza/ ilość dzieci/ kwota w zł		Rodzinna pieczy zastępcza/ ilość dzieci/kwota w zł	
2016r.	2017r.	2016r.	2017r.
6 dzieci 20.584,26	11 dzieci 53.350,28	14 dzieci 44.230,41	21 dzieci 66.566,35
(zakończono odpłatność za 1 dziecko ,2 dzieci zostało objęte rodzinną pieczą zastępczą)	(zakończono odpłatność za 5 dzieci,4 dzieci zostało objęte rodzinną pieczą zastępczą, 1 dziecko powróciło do domu rodzinnego)		(zakończono odpłatność za 2 dzieci, 1 dziecko powróciło do domu rodzinnego, 1 dziecko uzyskało pełnoletność)

Źródło: GOPS.

II. Koszty poniesione przez Gminę z tytułu utrzymania dzieci w pieczy zastępczej w latach 2016/2017

wynagrodzenie Rodziny zastępczej/wynagrodzenie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki kwota w zł/ ilość rodzin		koszty lokalowe kwota w zł/ ilość lokali/ ilość rodzin	
2016r.	2017r.	2016r.	2017r.
19.818,68 2 rodziny	15.334,15 2 rodziny	4.130,94 1 lokal 1 rodzina	904,11 1 lokal 1 rodzina

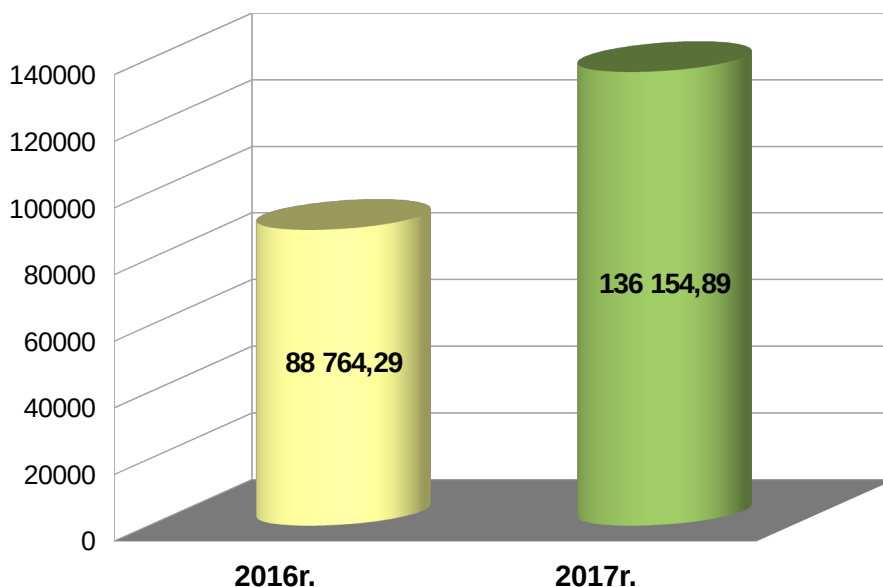
Źródło: GOPS

Koszty poniesione przez Gminę z tytułu utrzymania dzieci w pieczy zastępczej tj. wynagrodzenie rodziny zastępczej, wynagrodzenie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki oraz koszty lokalowe są ponoszone procentowo.

Wydatki poniesione przez Gminę z tytułu utrzymania dzieci w pieczy zastępczej	2016r.	2017r.
Instytucjonalna piecza zastępcza kwota w zł	20.584,26	53.350,28
Rodzinną piecza zastępcza kwota w zł	44.230,41	66.566,35
Wynagrodzenie rodziny zastępczej, wynagrodzenie dla osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki, kwota w zł	19.818,68	15.334,15
Koszty lokalowe, kwota w zł	4.130,94	904,11
Razem	88.764,29	136.154,89

Źródło: GOPS

Wydatki gminy poniesione z tytułu utrzymania dzieci w pieczy zastępczej.

Źródło: GOPS

III. Asystent rodziny

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewnia się wsparcie i pomoc asystenta rodziny. Zgodnie z zapisami ustawy zatrudniono asystenta rodziny w wymiarze pełnego etatu. Dominującym problemem występującym w rodzinach są deficyty w umiejętnościach opiekuńczo-wychowawczych, a także nieumiejętne gospodarowanie posiadanym budżetem, zaburzone relacje wewnątrzrodzinne oraz nadużywanie alkoholu.

Praca asystenta rodziny polega przede wszystkim na wspieraniu rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności udzielaniu rodzinie pomocy w pokonywaniu bieżących problemów, nabyciu i doskonaleniu umiejętności społecznych oraz zwiększaniu kompetencji rodzicielskich. Rolą asystenta rodziny jest zachęcanie członków rodziny do zmiany, a następnie wspomaganie ich w tym procesie. Działania asystenta rodziny zmierzają do jej usamodzielnienia i pozostawienia dzieci w rodzinie. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

W 2016r. wsparciem asystenta rodziny objętych było **20 rodzin**, w których przebywało **45 dzieci**, w **7 rodzinach** asystentura została zakończona.

W 2017r. asystent rodziny pracował z **19 rodzinami**, w których przebywało **44 dzieci** w tym 6 rodzin na wniosek Sądu. W trakcie roku 2017 w **7 rodzinach** asystentura została zakończona, w tym:

- 2 rodziny - nabyły umiejętności opiekuńczo-wychowawcze, należycie wywiązują się z obowiązków opiekuńczo-wychowawczych
- 2 rodziny - złożyły rezygnację z asystenta rodziny
- 1 rodzina - brak współpracy z asystentem rodziny
- 1 rodzina - brak realizacji planu pracy z uwagi na nieobecność klienta w miejscu zamieszkania
- 1 rodzina – brak realizacji planu pracy z uwagi na nieobecność dziecka w miejscu zamieszkania

Zadania realizowane przez asystenta rodziny

- diagnozowanie głównego problemu w rodzinie oraz problemów współistniejących,
- prowadzenie rozmów motywacyjnych, wspierających, dyscyplinujących,
- praca nad komunikacją w rodzinie, wsparcie w nabywaniu umiejętności radzenia sobie z problemami,
- praca pedagogiczna z dziećmi, nauka systematyczności,
- praca w kierunku większego zaangażowania rodziców w sprawy szkolne dzieci,
- pomoc rodzinie w sprawach urzędowych,
- pomoc w poszukiwaniu pracy zarobkowej, praca z rodziną w kierunku utrzymania pracy zarobkowej,
- trening prawidłowego wychowania i opieki, pomoc w sprawowaniu opieki nad dziećmi,
- nauka konstruktywnego spędzania czasu wolnego,
- nauka i trening utrzymania czystości w lokalach mieszkalnych oraz na posesjach budynków,
- trening wykonywania czynności opiekuńczych nad dzieckiem do lat 3, wskazówki dotyczące higieny, karmienia, kontrola wizyt u lekarzy specjalistów, kontrola realizacji szczepień,
- organizacja w rodzinach indywidualnych pogadarek na temat zdrowego trybu życia oraz konsekwencji i skutków związanych z uzależnieniem od alkoholu i środków odurzających
- treningi budżetowe w rodzinach, w zakresie racjonalnego gospodarowania budżetem domowym, nauka systematycznego regulowania bieżących opłat,
- organizacja w rodzinach pogadarek dotyczących stosowania higieny osobistej, kształtowania własnego wizerunku.

Asystent rodziny w celu prawidłowej realizacji zadań współpracował ze specjalistami instytucji :

- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Środzie Śląskiej
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej
- placówek oświatowych,
- Komendy Powiatowej Policji w Środzie Śląskiej
- przedstawicielami organizacji pozarządowych,
- członkami grup roboczych i Zespołu Interdyscyplinarnego,

- psychologiem
- pracownikami socjalnymi
- placówek medycznych(np.lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe)
- placówek opiekuńczo-wychowawczych,

Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny

2016r.	2017r.
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta 20 w tym dzieci: 45 (zakończono współpracę z 7 rodzinami)	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta 19 w tym dzieci: 44 (zakończono współpracę z 7 rodzinami)

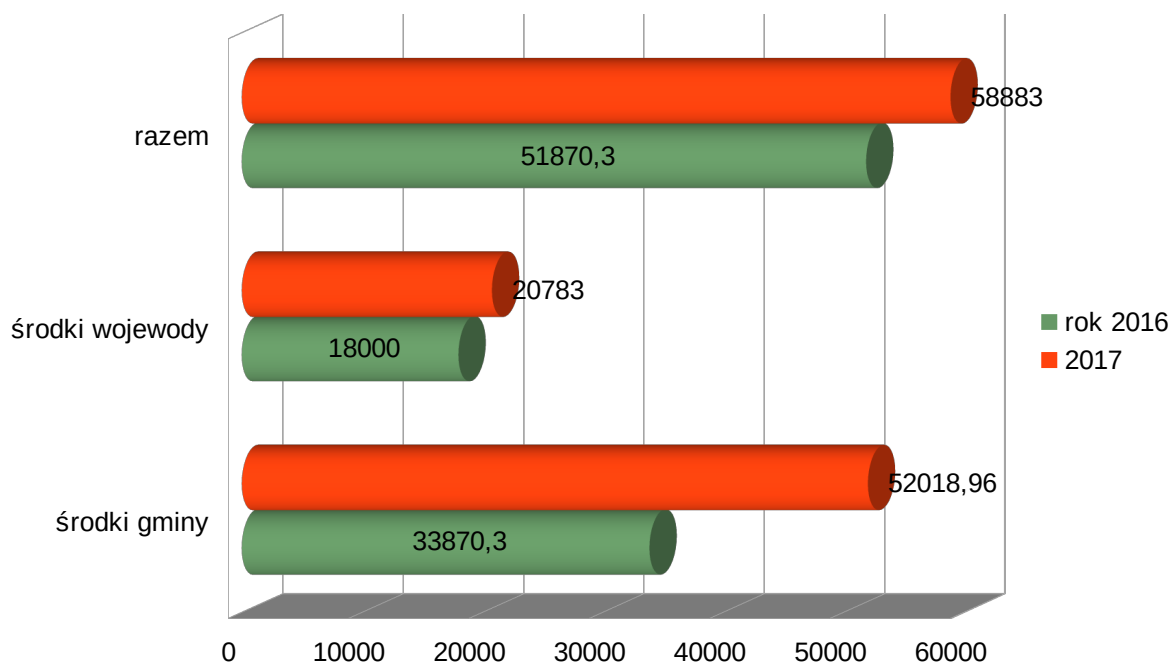
Źródło: GOPS

IV. Dofinansowanie zadań własnych gminy z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej na część wydatków związanych z zatrudnieniem asystenta rodziny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej aplikuje o środki zewnętrzne z Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej organizowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. W 2017r. pozyskano środki w wysokości 20.783,00 zł. Środki te przeznaczone są na dofinansowanie zatrudnienia asystenta rodziny.

wydatki na asystenta rodziny	2016r.	2017r.
środki gminy	33.870,30	38.100,00
środki wojewody	18.000,00	20.783,00
razem	51.870,3	58.883,00

Źródło : GOPS.

V. Wzmocnienie funkcji i roli rodziny poprzez rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych.

Przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Środzie Śląskiej działa punkt konsultacyjny realizując wsparcie osobom mających problem z alkoholem i innymi środkami odurzającymi oraz rodzinom, gdzie istnieje podejrzenie zaniedbywania obowiązków wychowawczych spowodowanych używaniem lub nadużywaniem alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych. W 2017r. z w/w porad w Ośrodku skorzystało 5 rodzin oraz 6 rodzin w miejscu zamieszkania, które objęte są wsparciem asystenta rodziny.

W roku 2017 w ramach działań psychologa zostały zorganizowane warsztaty kompetencji wychowawczych dla rodziców mających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz objętych pomocą asystenta rodziny. Odbyły się 2 cykle. Każdy cykl obejmował 6 spotkań 3 godzinnych. Dzięki realizacji warsztatów rodzice zyskują większą wiedzę, kompetencje, umiejętności rodzicielskie, opiekuńczo-wychowawcze, wsparcie w zakresie wychowywania dzieci, rozwiązywania trudnych sytuacji, zwiększenie umiejętności budowania więzi z dziećmi i w całej rodzinie.

Potrzeby związane z realizacją zadań zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za 2017r.

Do ważnych potrzeb związanych z realizacją niniejszego zadania należy aktywna kontynuacja realizowanych dotychczas działań na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w formie wsparcia asystenta rodziny, a także psychologa w zakresie treningów umiejętności wychowawczych. Praca z rodziną przedstawicieli instytucji powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych. Konieczne jest dalsze, wzmocnione współdziałanie wszystkich służb społecznych z terenu gminy Środa Śl, działających na rzecz rodziny i dzieci. Praca zespołowa specjalistów stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie dla rodzin przeżywających kryzys.

Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej.

W związku z powyższym niezbędne jest umożliwienie pracownikom socjalnym oraz asystentom rodziny udziału w szkoleniach i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych. Planowane na lata następne jest zwiększenie asysty rodzinnej o zatrudnienie asystenta na umowę zlecenie, w celu zintensyfikowania działań w rodzinach z największymi problemami, a także realizacji ustawy „za życiem”.

Ważnymi potrzebami w zakresie wspierania rodzin jest nadal kontynuacja działań na rzecz rodzin z terenu gminy w tym działań profilaktycznych ukierunkowanych na systematyczną, bezpośrednią pracę socjalną z rodzinami mającymi problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

z poważaniem

Otrzymuje;

1. P. Adam Ruciński
Burmistrz Środy Śląskiej
2. a/a

